

From: 5.1.2.e Woo mr. 5.1.2.e Woo
Sent: dinsdag 23 juli 2019 07:03
To: 5.1.2.e Woo drs 5.1.2.e Woo
Subject: FW: (drink)water en glyfosaat: TK verslag 27 858 Gewasbeschermingsbeleid nr 327 van 27 okt 2015

Hoi 5.1.2.e Woo

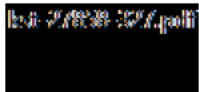
Ik was vergeten om je in de cc te zetten. Ingrid was hier blij mee en heeft het naar 5.1.2.e Woo doorgestuurd.

Groetjes 5.1.2.e Woo

Van: 5.1.2.e Woo, mr. 5.1.2.e Woo
Verzonden: vrijdag 19 juli 2019 23:14
Aan: Becks-Vermeer, dr. I.T.M. (Ingrid)
Onderwerp: (drink)water en glyfosaat: TK verslag 27 858 Gewasbeschermingsbeleid nr 327 van 27 okt 2015

Beste Ingrid

Ik noemde bij de nabespreking MT afgelopen donderdag nav memo over glyfosaat van 5.1.2.e Woo een kamerstuk waarin ook al het probleem van de instroom in de Maas werd genoemd vanuit België. Zie de link <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27858-327.html> en bijgevoegde pdf met genummerde bladzijdes. In dit verslag wordt benoemd dat er een gezamenlijke aanpak van de lidstaten nodig is en wordt gewezen op internationaal overleg tussen de drinkwaterbedrijven. Vandaar mijn opmerking dat het goed is om de ministeries te informeren/betrekken. Dit verslag is gemaakt in de aanloop naar het Bgb gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw van toenmalig IenM.

Blz. 20 oa

Gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater (Maas, Rijn) zijn deels van Nederlandse herkomst, deels ook afkomstig uit bovenstroomse lidstaten en uit de landbouw. Op dit moment is bijvoorbeeld een groot deel van de vracht aan glyfosaat van Nederlandse herkomst (40% van de vracht in de Maas). Een gezamenlijke aanpak door de lidstaten van de verontreinigingen is nodig. De voorgestelde maatregelen zorgen ervoor dat ook Nederland zijn deel bijdraagt aan de bescherming van het aquatisch milieu. Daarnaast kondigt de nota «Gezonde Groei, Duurzame Oogst» aan dat Nederland zal zich inspannen om de grensoverschrijdende verontreinigingen aan te pakken. Afspraken komen aan de orde in internationale stroomgebiedcommissies; daarnaast heeft de Vereniging van Rivierwaterbedrijven (RIWA) een belangrijke signalerende en stimulerende taak. RIWA is een internationaal samenwerkingsverband van drinkwaterbedrijven die Maas- of Rijnwater gebruiken als bron voor de drinkwaterbereiding.

We hadden het daarnaast over de verhouding toelating versus andere regelgeving, omdat er over wijziging van de toelatingen voor glyfosaathoudende middelen wordt nagedacht, om deze in lijn te brengen met drinkwaternormen. Ik gaf toen aan dat dat eigenlijk niet nodig is: er zijn diverse andere stelsels die verdergaande beperkingen opleggen dan wij op het wg voorschrijven. Dat is mogelijk verwarrend voor de gebruiker, maar het gevolg van andere stelsels en andere normenkaders.

In genoemd verslag staat goed beschreven hoe de verschillende juridische kaders zich tot elkaar verhouden: drinkwaterrichtlijn, Activiteitenbesluit (heet inmiddels anders) en IPM versus het toelatingsbeleid van het Ctgb. Daarover is aangegeven dat andere kaders strenger kunnen zijn. Zie bv. blz. 47.

Gewasbeschermingsmiddelen worden niet uitsluitend via het toelatings-beleid gereguleerd. Ook in het kader van bijvoorbeeld het beleid dat moet leiden tot een duurzaam gebruik, kunnen beperkingen worden gesteld aan het toegelaten gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Een gewasbeschermingsmiddel mag niet worden gebruikt, tenzij het Ctgb het heeft toegelaten tot de Nederlandse markt, zo nodig onder het stellen van gebruiksvoorschriften. Een gewasbeschermingsmiddel mag onder meer geen «onmiddellijk of uitgesteld schadelijk effect hebben op de gezondheid van de mens», of «geen onaanvaardbare effecten op het milieu». De toelating wordt gereguleerd door de Verordening (EG) nr. 1107/2009. Onafhankelijk daarvan wordt het duurzaam gebruik van een toegelaten gewasbeschermingsmiddel geregeld. De Richtlijn 2009/128/EG roept op tot het stellen van aanvullende beperkingen aan het gebruik van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen. Deze beperkingen (voorschriften) wijzigen de inhoud van het toelatingsbesluit niet. Het uitgangspunt van deze richtlijn is dat het vermijdbare gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Voorschriften in milieuregelgeving die zich richten op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zijn overigens niet ongebruikelijk. De algemene regels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden en het Besluit lozen buiten inrichtingen beperken nu reeds het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen soms verder dan is voorgeschreven in het toelatingsbesluit van een gewasbeschermingsmiddel. Ter onderbouwing van de maatregelen heeft het Kabinet gedegen onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een (niet-)chemisch beheer en vervolgens geconcludeerd dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in veel gevallen vermijdbaar is. De rapporten «Inventarisatie onkruidbestrijding op verhardingen» (Kamerstuk 27 858, nr. 146) en «Inventarisatie niet-landbouwkundig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen» (Kamerstuk 27 858, nr. 227) gaan in op de technische haalbaarheid en de financiële betaalbaarheid van de voorgestelde maatregelen.

En blz. 50

Ook het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen (Ctgb) kijkt naar de risico's van gewasbeschermingsmiddelen voor mens, dier en milieu. Hoe verhoudt de risicoanalyse en toetsing van het Ctgb zich tot het voorliggende ontwerpbesluit? De vraag rijst of het Ctgb haar werk wel goed heeft gedaan of dat een ander beoordelingskader wordt gehanteerd.

Gewasbeschermingsmiddelen worden langs twee lijnen gereguleerd, via het toelatingsbeleid en via het beleid dat moet leiden tot een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De beoordelingskaders voor

beide beleidsterreinen zijn niet gelijk; doelstellingen en definities, normen en instrumenten verschillen. Volgens het toelatingsbeleid mag een gewasbeschermingsmiddel niet worden gebruikt, tenzij het Ctgb het heeft toegelaten tot de Nederlandse markt, zo nodig onder het stellen van gebruiksvoorschriften. Het Ctgb beoordeelt of het gebruik van een specifiek gewasbeschermingsmiddel door zijn aard en eigenschappen leidt tot onaanvaardbare effecten voor mens, dier en milieu. Inhoud en procedure van de beoordeling gebeurt met inachtneming van Verordening (EG) nr. 1107/2009. Ten tweede wordt het duurzaam gebruik gereguleerd. Richtlijn 2009/128/EG roept op tot het stellen van aanvullende beperkingen aan het gebruik van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen. Deze beperkingen vormen een aanvulling op een toelatingsbesluit en doen daaraan geen afbreuk. Met als doel het beperken van vermijdbaar gebruik van gewasbeschermingsmiddelen stelt de milieuregelgeving algemene regels om een goede chemische en ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater te realiseren. Indien op grond van een ander beoordelingskader een aanvullende beperking aan het gebruik van een toegelaten gewasbeschermingsmiddel wordt gesteld, impliceert dat niet dat het Ctgb in zijn toelatingsbeoordeling tekort zou zijn geschoten.

De Staatsecr. verwacht van dit besluit:

Op dit moment is een groot deel van de vracht aan glyfosaat van Nederlandse herkomst (40% van de vracht in de Maas). Die verontreinigingen zijn vooral afkomstig van sectoren buiten de landbouw. Verwacht mag worden dat de overstap van chemische naar niet-chemische gewasbescherming aanzienlijk bijdraagt aan een reductie van de verontreinigingen in het oppervlaktewater dat al dan niet voor drinkwaterbereiding wordt gebruikt, en aan het bereiken van de doelstellingen.

Voor juristen is verder nog interessant:

De leden van de PvdA-fractie vragen de Staatssecretaris om in te gaan op de juridische hardheid van het besluit om het gebruik van alle chemische gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw te verbieden. Deze leden vragen de Staatssecretaris met name om in te gaan op het advies van de Landsadvocaat d.d. 6-2-2014 met betrekking tot glyfosaat houdende middelen en de juridische onderbouwing van een algeheel verbod op chemische gewasbeschermingsmiddelen.

Daar gaat de Staatsecretaris ook op in: zie oa blz. 37. Er is dus toen al door de Landsadvocaat naar de juridische risico's gekeken, kennelijk was de procedure van Nefyto en Artemis tegen de Staat voorzien. Gewonnen door de Staat zoals je vast nog wel weet. Zie oordeel van de rechter in 4.19 en 4.20 over de verhouding met Vo 1107/2009.

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBDHA:2019:115> .

Groetjes 5.1.2.e Woc